

LANDBRUKSKONTORET I LILLEHAMMER-REGIONEN

Adresse: Gausdal kommune, Vestringsvegen 8, 2651 Østre Gausdal
landbrukskontoret@gausdal.kommune.no

Informasjon 2019

Landbrukskontoret i Lillehammer-regionen

Leder

Carl Olav Holen Tlf. 61 10 40 45 / 950 38 851

Jordbruk

Arnt S. Høstmælingen Tlf. 61 10 40 62
Øystein Jorde Tlf. 61 10 40 93
Ann Guro Kjernli Tlf. 61 10 40 89
Bente Kleiven Tlf. 61 10 40 64
Karen Saksum Tlf. 61 10 40 25
Geir H. Vedum Tlf. 61 10 40 29 / 977 05 693

Skog og utmark

Gunnar Håkenstad Tlf. 61 10 40 46
Anette Ludahl Tlf. 61 10 40 23 / 922 11 228
Sigbjørn Strand Tlf. 61 10 40 24 / 480 32 174

Psykisk helse i landbruket

Landbrukets utøvere skiller seg ikke fra andre i samfunnet i forhold til at flere av næringens utøvere en eller annen gang kan komme til å oppleve tyngre perioder eller sykdommer. Det er lett å snakke om fysiske sykdommer, men verre å forholde seg til psykisk tunge stunder.

Til forskjell fra mange andre yrker er gardsbrukeren mer utsatt, siden det er en sammensatt bedrift som skal fungere optimalt til enhver tid. På gardsbruk med husdyr er det heller ikke rom for dager en ikke orker å gå i fjøset, for dyra skal ha det samme stellet hver dag. Landbrukets organisasjoner har gått sammen om å alminneliggjøre denne utfordringen og gjøre det enklere å få hjelp i slike situasjoner. Nettstedet www.godtbondevett.no viser hvordan andre har hatt det og gir råd om å søke hjelp i slike situasjoner. Det er også satt ekstra fokus på unge bønder sin psykiske helse, siden studier har vist at de ofte kan ha flere utfordringer og opplever mer psykisk og fysisk stress enn eldre etablerte bønder. Viktigste rådet som går igjen er å søke hjelp i tide. Jo tidligere en deler og søker hjelp, jo raskere blir en bedre. Det er viktig å tørre å være åpen for sin egen del, men det er like viktig å kunne spørre de rundt

Du finner også oversikten på våre nettsider

www.gausdal.kommune.no

www.over.kommune.no

www.lillehammer.kommune.no

under Næring og Utvikling

seg om de har det bra og bry seg om hverandre.

Organisasjonene har sørget for at arbeidet med psykisk helse i landbruket er formidlet ut i de enkelte lokallag, slik at det skal være trygt og godt å ta kontakt med lokale tillitsvalgte. Det har vært egne møter på dette blant de tillitsvalgte i Lillehammer-regionen, så de er gode medhjelpere å ta kontakt med. Det er bedre å ta en telefon for mye, enn en for lite. I kommunen er de ansatte ved landbrukskontoret tilgjengelig, men noen ganger kan det være riktig å ta direkte kontakt med helsepersonell. Har en selv behov for å ta kontakt, er fastlegen det nærmeste kontaktpunktet. Er en bekymret for at kollegaer har en utfordrende tid, er kommuneoverlegen den nærmeste å kontakte. Kontaktinformasjon til kommuneoverlegen finnes på kommunens nettside.

Ved sykdom som er bekreftet med sykmelding hos fastlegen, er det også mulig å søke tilskudd til avløsning ved sykdom. Ta i tilfelle kontakt med landbrukskontoret.

Ønsker du info på e-post?

Send en e-post til

landbrukskontoret@gausdal.kommune.no

Etter tørkesommeren – Om erstatning ved avlingssvikt m.m.

Tørken vi opplevde i sommer var utenom det vanlige. Ekstra tidsbruk ved landbrukskontoret tilsvarer ca. 1 årsverk, bare i arbeidet med følgene av tørkesommeren og i arbeidet med søknader om erstatning for avlingssvikt. Tabellen under viser hvor mange søknader som er mottatt i vår region.

	Grovfôr med husdyr	Grovfôr - Salg	Korn	Totalt
Lilleh.	85	14	19	118
Øyer	86	13	9	108
Gausdal	181	15	8	204
Sum	352	42	36	430

På grunn av det store omfanget, ble det gjort flere endringer i regelverk for å lette situasjonen. Dette var endringer som gjaldt kun 2018, og som det ikke kan forventes at skal gjelde fremover. Disse endringene ble midlertidig innført kun for 2018:

- Det ble bestemt at alle som var innenfor tørkeramma områder skulle få full erstatning. D.v.s. at klimaprocenten skulle være 100 for alle. Det skulle ikke sees på drift, høyde over havet, hva som var gjort av tiltak, ugrassituasjonen osv. Vanligvis skal dette tas inn gjennom å sette inn en lavere klimaprocent i beregningen.
- Dette medførte også at det ikke var så nøye med at det var varsla om skade.
- Det ble også gitt en høyere erstatningsatts for grovfôr for de som hadde husdyr, og maks. erstatningsbeløp ble hevet til kr 1,5 mill.
- Det ble gitt mulighet for å høste korn som grønnfôr.

Også for spredning av husdyrgjødsel ble det gitt en midlertidig endring, da det ble mulig å spre husdyrgjødsel på eng uten nedmolding frem til 1. oktober. Fra 2019 er det tilbake til at fristen er 1. september.

Vi håper å slippe så omfattende avlingssvikt fremover. Likevel er det viktig å være klar over gjeldende regelverk, om det skulle oppstå:
-Avlingssvikt skal varsles til kommunen så snart man er kjent med at det kan oppstå.

Det vil være en vurdering av skadeårsak og hvor stor andel av avlingssvikten som skyldes klimatiske årsaker.

Innlogging på nett

For tilgang til Landbruksdirektoratets ordninger på nett, anbefales det å gå via www.landbruksdirektoratet.no for innlogging. Du finner tilgang til de fleste ordninger under menyen «Elektroniske tjenester» på venstre side av nettsida. Når du trykker på lenken for ordningen du ønsker, blir du sendt over til altinn.no for innlogging med MinId el. BankId. Etter innloggingen sendes du da direkte inn på valgte ordning.

Produksjonstilskudd og avløsertilskudd

Søknadsfristene for produksjonstilskudd er 15. mars og 15. oktober, med registreringsdato 1. mars og 1. oktober. Da åpnes også systemet for søknadsregistrering. I mars er det bare dyr som skal føres opp. **Søknadsfristene er absolutte.** Det vil si at det ikke er mulig å levere søknad etter fristen. Også for 2018 ble det gitt utvida frist for å søke, men slik reglene foreligger nå, kan det ikke forutsettes at dette vil skje fremover. Foretak som leverer søknaden innen fristen vil kunne endre opplysningene i søknaden innen 14 dager. Det er enkelte opplysninger som kan etterregistreres fram til 10. januar. Dette gjelder bl.a. avløserutgifter for perioden 15. oktober til 31. desember, sankt dyr fra utmarksbeite etter 15.oktober og livdyr av gris, kylling og kalkun som er solgt mellom 15. oktober og 31. desember.

Produksjonstilskudd – Viktig å huske på Areal

Det kan bare søkes på de arealene man har disponert og drevet aktivt. Det er arealet som er i drift, ikke totalarealet i gardskartet som kan omsøkes.

- Merk at areal fra landbruksregisteret er totalarealet for landbrukseieendommen. Dersom deler av jordbruksarealene er

bortleid, må dette trekkes fra arealet som oppgis for eiendommen.

- Markslag og areal finnes på Gardskartet hos NIBIO (tidligere Skog og landskap). Det er direkte link til gardskartet fra søknadsskjemaet.

- Dersom det er søkt på mer areal enn det som er oppgitt i landbruksregisteret, kommer det en varselmelding. Dette gjelder også om det er flere som søker på samme eiendommen. Da er det det foretaket som overskrider totalarealet som får meldingen. Vi oppfordrer til at dette avklares søkere i mellom før søknad sendes inn, ev i retteperioden.

- Husk å fylle ut for alle arealene som disponeres, og deretter fordele arealene på ulike vekster.

- Er ikke arealene høstet, skal arealet settes ute av drift det året.

Dyr

- Det er levende dyr som kan telles på registreringsdato som skal føres i søknaden. Så kan det være tilleggskrav, som at mjølkekyr og ammekyr skal ha kalva siste 15 måneder.

- Dyretelling for sau og lam, og med det tilskudd for dyr, er bare i mars.

- Dyr som har gått på utmarksbeite, kan også få tilskudd for dyr på beite, dersom det har beitet lenge nok til å fylle kravet om 12/16 uker

Foretaket er selv ansvarlig for at alle opplysninger fylles inn korrekt.

Avløsertilskudd

Grunnlaget for avløsertilskudd fastsettes av antall dyr foretaket disponerer på telledatoene 1. mars og 1. oktober. Foretaket må derfor registrere antall dyr de har hatt både 1. mars (m. søknadsfrist 15. mars) og 1. oktober (m. søknadsfrist 15. oktober) selv om man ikke kan få husdyrtilskudd for alle dyreslag. Når en registrerer hvor mange dyr en har i det elektroniske søknadsskjemaet, vil det bli beregnet et foreløpig grunnlag. Det foreløpige grunnlaget vil være synlig i søknadsskjemaet.

Avløpning via avløserlag, el. direkte, er som

tidligere. Ved kjøp av tjenester fra andre foretak kan følgende utgifter gi grunnlag for tilskudd til ferie/fritid og sjukdomsavløsning: Stell og føring av dyr, saueklipping, klauvskjæring, vedlikehold av driftsbygning, såing, jordarbeiding, gjødsling, innhøsting, rundballepressing (ikke maskinleie og materiell), gjerdehold, beiterydding, frakt av dyr til og fra beite osv. Fakturaen må spesifisere arbeidstimer og timepris, evt. arbeidskostnad pr.pressa rundball. Det er bare utgifter til selve arbeidet som gir grunnlag for tilskudd.

Utgifter til følgende gir ikke grunnlag for tilskudd: Dyrlege, regnskapsføring, rådgivning fra husdyrkontrollen, drektighetskontroll, husdyrkontroll, rørløgger, elektriker, bilmekaniker. Opplistingene er ikke endelige.

Miljøkrav

Miljøkravene er vilkår for å få areal- og kulturlandskapstilskudd. Dette betyr blant annet at dersom det *utføres inngrep som forringer kulturlandskapet, kan det ikke utbetales areal- og kulturlandskapstilskudd, dersom dette ikke er godkjent på forhånd.*

Eksempler på slike inngrep kan være:

- Oppdyrking av skogbryn, kantsoner og andre restarealer mot innmark
- Fjerning av åkerholmer, steingjerder og gamle rydningsrøyser
- Oppdyrking eller fjerning av ferdselsårer
- Planering av jordbruksarealer under 1 daa
- Kanalisering og lukking av elver, bekker og grøfter
- Sprøyting av kantvegetasjon og åkerholmer, med mindre dette er et ledd i skjøtselen av kulturlandskapet.

Det er krav om en vegetasjonssone på minst 2 meter mot vassdrag. Denne sona kan ikke jordarbeides, og heller ikke gjødsles eller sprøytes med plantevernmidler. Sonen kan høstes eller beites.

Konsekvensene av disse bruddene er veldig store, da hele areal- og kulturlandskapstilskuddet vil falle bort. Landbrukskontoret anbefaler på det sterkeste at regelverket følges, og at det tas kontakt før man starter med noe som kan tenkes være brudd på miljøkravene.

Brudd på annet regelverk knyttet til jordbruksvirksomheten

Brudd på annet regelverk knyttet til jordbruksvirksomheten kan medføre avkorting av produksjonstilskudd. Slikt annet regelverk er f.eks. dyrevelferdsloven, forskrift om nydyrking eller forskrift om gjødselvarer mv. av organisk opphav. Dette betyr f.eks. at dersom det nydyrkes uten godkjenningsvedtak av kommunen, spres husdyrgjødsel utenom de tillatte perioder eller det ikke er tilstrekkelig spredeareal, så kan det medføre avkorting av produksjonstilskudd.

Tilskuddsutbetaling – Tilskuddsbrev

Utbetalingen av produksjonstilskudd og regionale miljøtilskudd er fulgt av regionalt miljøtilskudd er fulgt av tilskuddsbrev som viser hvor mye som er utbetalt, og hva som er lagt til grunn for utbetalingen. Tilskuddsbrevene kommer i innboksen i Altinn, og ikke i posten. Det er viktig at tilskuddsbrevene leses nøye. Fristen for å klage på tilskuddet er 3 uker etter at brevet ble mottatt i innboksen i Altinn.

Arealer/gardskart

Med nytt søknadssystem blir det enda viktigere at gardskartet er riktig. Nå blir ulike markslag sjekket mot landbruksregisteret, som blir oppdatert fra gardskart. Det er viktig at de som skal søke produksjonstilskudd ser over gardskartet for de arealene de disponerer, og melder fra om feil så tidlig som mulig, og senest 1. juni. Etter den datoen kan vi ikke love at vi skal få befart arealene, og ev. gjort nødvendige endringer.

Dersom det ønskes å føre opp nye innmarksbeiter på søknad om produksjonstilskudd, må disse være godkjent av kommunen først. Dette må meldes inn til landbrukskontoret innen 1. juni, for at vi skal kunne garantere at endringene blir klare til søknad om produksjonstilskudd på høsten.

Ferdig oppdyrket areal må godkjennes før det kan omsøkes arealtilskudd. Det kreves at arealet høstes ved slått el. beite for å kunne omsøkes for tilskudd.

Frist for å melde inn nydyrket areal er 1. august.

Regionalt miljøtilskudd

-Inntegninger i kart blir gjerne kopiert fra foregående år. Det er viktig å endre dersom det er endringer i arealene, og arealbruk. Dette er særlig viktig ved søknad om endra/utsatt jordarbeiding, da det kanskje er andre arealer som har utsatt jordarbeiding enn det som gjaldt foregående år.

-Det gis ikke tilskudd til siste års eng her i regionen.

-Ved søknad om utsatt jordarbeiding ber vi om at vekst på omsøkte arealer skrives i merknadsfeltet på søknadsskjema.

Plantevern

Autorisasjon for kjøp og bruk av plantevernmiddel gjelder all yrkesmessig bruk av plantevernmiddel. Det er et krav om dokumentert yrkesmessig behov for å få autorisasjonsbevis. Beviset gjelder for 10 år og kan fornyes ved behov. Kurs arrangeres av Norsk Landbruksrådgiving. Mattilsynet har nettbasert kurs for fornying.

Sprøytejournal

Alle foretak som søker produksjonstilskudd og som benytter plantevernmidler, skal føre sprøytejournal. Dette skal dokumenteres om du sprøyter selv eller leier inn andre til å gjøre det. Sprøytejournalen skal inneholde: navn på plantevernmiddelet, tidspunkt for behandling, dose, område som er behandlet, hvilken vekst er behandlet. Det er den som utfører sprøytearbeidet som skal føre journalen, det gjelder også ved bruk av innleid utøver. Journalen skal oppbevares hos den som søker produksjonstilskudd for arealet som er sprøytet.

Jordprøvetaking og gjødslingsplanlegging

Jordprøver er grunnlaget for utarbeidelse av ny gjødslingsplan for hver vekstsesong. Jordprøver bør tas hvert 5. - 8 år. Det skal minimum rekvireres analyser for pH, fosfor, kalium, glødetap, eller gis skjønnsmessig vurdering av moldinnhold.

Jordprøveutstyr kan lånes av Norsk Landbruksrådgiving dersom du er medlem der. Er du ikke det, kan du ta kontakt med

landbrukskontoret (gjelder for kommunene Gausdal og Lillehammer) for lån av utstyr for jordprøvetaking. I Øyer kan jordprøveutstyr låneshos Snøhetta Regnskap Øyer AS, tlf. 61275650.

Priser u.mva på gjødslingsplan for 2019:

Bruk med husdyrgjødsel: Kr. 1372,-

Bruk uten husdyrgjødsel: Kr. 974,-

Tillegg pr. skifte utover 10: Kr. 85,-

Husk **fristen 15. mars** for de som ønsker at landbrukskontoret skal utarbeide gjødslingsplan for vekstsesongen 2019.

Avløsertilskudd ved sjukdom mv.

Tilskuddsordningen skal fungere som et sikkerhetsnett når jordbrukeren p.g.a. egen sjukdom, barns sjukdom, ved svangerskap, fødsel, adopsjon, omsorgsovertakelse eller dødsfall, ikke er i stand til å utføre det arbeidet han/hun vanligvis ville ha gjort for å holde driften i foretaket i gang.

- Søker må være sjukmeldt fra arbeidet på garden, ha sjukt barn, fødselspermisjon el.l.
- Det stilles ikke lenger krav til nivået på næringsinntekten til innehavere av ENK
- Deltakere i ANS og DA, og ektefeller til innehavere av ENK, må ha gjennomsnittlig næringsinntekt på ½ G de siste to år, men det finnes adgang til dispensasjon for nyetablerte
- Utgiftene skal gjelde utført avløsning og må dokumenteres
- Søker må være under 70 år
- Avløser må være 15 år eller eldre
- Det er ikke krav om at avløser er ansatt i foretaket eller i avløserlag
- Det gis kun ett tilskudd pr. person i samme periode, likeledes kun ett tilskudd pr. foretak i samme periode

Maksimal dagsats for ordningen i 2019 er kr. 1670,- til dekning av lønnskostnader i søknadsperioden. Maksimal dagsats forutsetter at brukeren har kr 30.001 el. mer i referansesum for avløsertilskudd i forbindelse med ferie og fritid. Det er produksjon første dag av søknadsperioden som skal ligge til grunn for satsen. Lønn fra arbeid som ikke er

tilknyttet foretaket trekkes fra dagsatsen, likeledes for brukere som mottar sykepenger fra næringsinntekten.

Søknaden sendes inn elektronisk via

www.landbruksdirektoratet.no.

Søknadsfristen er ett år etter siste dag det søkes tilskudd for. Vedtaksbrevet kommer i foretakets innboks i www.altinn.no og tilskuddet overføres foretakets kontonummer få dager etter.

Tidligpensjon

Jordbrukere som har fylt 62 år, og har vært aktive jordbrukere i minst 15 år, kan få tidligpensjon.

Nytt av året er at søknad ikke lenger skal leveres til kommunen, men sendes direkte til fylkesmannen sammen med nødvendig dokumentasjon. Informasjon om ordningen finnes på Landbruksdirektoratets nettsider.

SMIL

I forvaltningen av SMIL-ordningen er det utarbeidet en lokal tiltaksstrategi i samarbeid med faglagene. Gjeldene strategi gikk fram til 2017, men p.g.a. pågående revisjon av Regionalt miljøprogram er revisjon av lokal strategi utsatt. Vi håper å få revidert vår strategi i løpet av året.

I gjeldene strategi er prioriteringsrekkefølgen for SMIL-tiltak slik: Enkle driftstiltak på setre med mjølkeproduksjon, restaurering av bevaringsverdige bygninger, restaurering av kulturminner, restaurering av gammel kulturmark med høgt arts mangfold, tiltak mot forurensning, rydding og merking av stier i kulturlandskapet m.m. Det er viktig at SMIL-søknaden inneholder en god beskrivelse av planlagt tiltak og kostnadsoverslag på tiltaket.

Tilskudd til drenering

Tilskudd til drenering er kr 2.000 pr. daa ved systematisk grøfting, profilering og omgraving. Ved annen grøfting gis det kr 30 pr løpemetere, begrenset oppad til kr 2.000 pr daa berørt areal. Tilskudd kan ikke gis der tiltaket medfører vesentlig skade for annen eiendom, naturmangfold, vesentlig fare for flom og vannforurensning eller fare for automatisk fredede kulturminner. Tilskudd kan heller ikke

gis der tiltaket er påbegynt før tilskudd er innvilget.

Med søknaden skal det følge plan for drenering, miljøvurdering av tiltaket og grøftekart i hensiktsmessig målestokk. For saksbehandlingen er det nødvendig at grøftekartene er tydelige. Det anbefales å bruke eksempelvis Gardskart og den tegnefunksjonen som gir mulighet for lengde- og arealmåling.

Søknader behandles fortløpende så langt midlene rekker, dvs. ingen søknadsfrist. Det gis 3 års arbeidsfrist.

Nytt søknadssystem for SMIL og tilskudd til drenering

Det innføres elektronisk søknadssystem for SMIL og tilskudd til drenering. Systemet blir tilgjengelig for innsending av søknader fra 9. februar. Tilgang til søknaden finnes på www.landbruksdirektoratet.no og krever innlogging via altinn. Påkrevde vedlegg må lastes opp i søknaden.

Nydyrking

Søknad sendes på skjema LDIR-0160 som lastes ned fra www.landbruksdirektoratet.no

Med søknaden vedlegges egnet kart over

- Det planlagte dyrkingsarealet
- Atkomst
- Plassering av deponi for stubber og steiner
- Grov inntegning av drenggrøfter.

Ifølge nydyrkingsforskriften er det ingen nedre arealgrense, slik at alle former for bearbeiding/graving av urørt markoverflate regnes som nydyrking. Fjerning av stubber regnes i utgangspunktet som ordinær nydyrking, og skal derfor omsøkes.

Søknadsfrist er minst 12 uker før anleggsstart.

Søker må ha mottatt skriftlig vedtak fra kommunen før dyrking kan iverksettes. Det gis 5 års arbeidsfrist.

Interessert i å starte med lokalmat?

Regionen satser på økt produksjon og salg av lokalmat. I samarbeid med Lillehammer-regionen Vekst har landbrukskontoret arrangert to møter om lokalmat i 2018. Dette videreføres med nye møter i 2019. Følg med, vi sender ut invitasjon på e-post og legger den ut på våre nettsider.

Har du ønsker og tanker om å starte med foredling av lokale matprodukter, ta gjerne kontakt med landbrukskontoret.

Kommunedelplan landbruk

Arbeidet med rullering av landbruksplanen vil bli gjennomført i 2019. Planen skulle vært rullert i 2018, men p.g.a. arbeidet med søknader om erstatning for avlingssvikt m.m., ble arbeidet utsatt. Det vil bli gitt mulighet til å komme med innspill i løpet av prosessen gjennom faglagene, men alle som vil kan komme med uttalelse når planen legges ut til høring. Det er også mulig å komme med innspill undervegs på e-post til landbrukskontoret@gausdal.kommune.no

IBU-midler 2019

Fra i år er det ikke søknadsfrister. Søknader behandles fortløpende.

I jordbruksoppkjøret ble det fastsatt at det ikke tildeles midler til sauefjøs, men unntak av de som driver økologisk sauehold og må utvide for å tilpasse seg EUs- økoregelverk. Innen melkeproduksjon prioriteres bruk med 15 – 30 årskyr. Det gis midler til investering i gjødsellager på eget areal, begrenset til inntil 20% av kostnaden, max. kr 100.000 i støtte. Det kan gis støtte til eier av landbrukseiendom eller bedrifter, også samdrifter, med tilknytning til landbrukseiendommer. Det må være næringsvirksomhet av et visst omfang på

eiendommen, eller potensial for næringsvirksomhet av et visst omfang. Utmåling av støtte skjer individuelt ut fra en vurdering av lønnsomhet, solidaritet, risikoavlastning og hvor mye støtte som skal til for at prosjektet blir gjennomført.

Det kan gis støtte til følgende:

- investeringer i produksjonsanlegg/ driftsbygninger og tilhørende produksjonsutstyr av varig karakter
- gjødsellager
- investeringer i frukt- og bærdryrking
- mindre investeringer i forbindelse med generasjonsskifte

Det gis ikke tilskudd til tiltak som er påbegynt før søknaden er avgjort.

Med påbegynt menes igangsettelse av bygg- og anleggsarbeider eller inngått rettslig bindende forpliktelse/kontrakt som gjør investeringen irreversibel.

For mer info og søknad se www.innovasjon norge.no

Innsending av jordleiekontrakt

Den som skal oppfylle driveplikten i jordloven ved bortleie, plikter å sende kopi av leiekontrakt til kommunen. Dette er utleiers ansvar alene. Som før må avtalen være på minimum 10 år og være uoppsigelig fra utleiers side.

Bekjempelse av svartelista arter

Landbrukskontoret oppfordrer til å fortsette bekjempelsen av svartelista arter. For vårt område er det spesielt kjempespringfrø det bør fokuseres på. Andre arter er kjempebjørnekjeks og tromsøpalme. Bekjempelsen av disse svartelista artene bør være et samarbeid naboer imellom. I enkelte grender har organisert bekjempelse blitt iverksatt av gardbrukere/naboer selv.

Det hjelper lite å bekjempe på ene siden av gjerdet. Spesielt kjempespringfrø viser seg å ha evne til å spre seg raskt og kan i løpet av få år ta helt overhånd. Bekjempelsen kan være luking, slått eller kjemisk. Ved luking før planten har satt frø, kan planten legges på ett tørt sted. Dersom planten har satt blomster

som snart kaster frø, må de frøbærende delene av planten samles i søppelsekk og leveres til GLØR.

Kjemisk bekjempelse er også mulig. Det er strenge krav ved bruk av plantevernmidler. Forskrift om plantevernmidler begrenser bruken, og den må følges. Husk avstand til vann! Ifølge Felleskjøpet fungerer MCPA best mot kjempespringfrø. Punktspøyting med Roundup gir også god effekt på disse artene.

Flere gardbrukere melder om hogstflater og beiter som domineres av kjempespringfrø. Dette er viktig å bekjempe!

Riktig sortering av landbruksplast

For å få levert landbruksplast til GLØR er det svært viktig at den er fri for forurensning (jord, stein, tau og nett) og sortert i følgende:

- *Hvit landbruksfolie; Bare helt hvit.
- *Farget landbruksfolie; lysegrønn, grønn, blå, gul, rosa, sort.
- * PP-sekker; storsekker, såkornsekker og gjødselsekker.
- *Rundballnett SKAL være pakket i sekker (svartsekker, storsekker eller lign.)
- *Presenninger er RESTAVFALL og er IKKE en del av denne ordningen.

Flomsikker lagring av rundballer

Det har i senere tid vært økt fokus på rundballer som lagres uforvarsvarlig og som kommer på avveie ved vårflo og perioder med store nedbørmengder. Gudbrandsdal sportsfiskeforening har satt fokus på dette og sendt henvendelse til kommuner som har denne utfordringen. I vår region er Gausavassdraget og Fåberg trukket fram som områder med plast og rundballer på avveie.

Landbruket må øke fokuset på dette slik at det ikke lagres rundballer på flomutsatte arealer, hverken midlertidig eller over vinteren. Hele landbruksnæringa må bidra til dette for å hindre forurensning og å bedre landbrukets omdømme på dette området.

Plast på avveie er også forurensning. Det gjelder både hele rundballer som blir tatt av

flom og små plaststykker som av ulike årsaker blir liggende igjen på lagringsplass, langs vegen eller i nærheten av fjøset. Disse plaststykkene blir lett tatt av vinden og setter seg i trær, busker og gjerder. Ta deg tid til å samle opp avrevne plaststykker og avfall. På den måten kan vi være med å sikre at rundballer kan brukes som lagringsform for grovfôr også i tida framover. Plastforurensning kan gi grunn til anmeldelse etter forurensingsloven, og slike saker er ingen tjent med. Derfor bør alle bli med på en felles dugnad for å unngå plastforurensningen.

Rovvilt

I Lillehammer-regionen ble det i 2018 søkt om erstatning for 592 sauer drept av rovvilt. Erstattet sau framgår av tabell. Bruk av beiteressursene i utmark og rovviltforvaltning er en prioritert oppgave i Lillehammer-regionen. Det er en tydelig sammenheng mellom rovdyraktivitet og tapstall. Det er derfor viktig med en aktiv rovviltforvaltning.

Dokumentasjon av skade betyr mye for erstatningsoppgjøret. Regelmessig tilsyn med dyr på beite er derfor viktig. Det er også viktig å få satt inn ekstra ressurser ved rovviltskade. Landbrukskontoret i Lillehammer-regionen vil derfor også i 2019 søke om midler til forebyggende og konfliktdempende tiltak mot rovviltskader.

Rovviltobservasjoner meldes til SNO: Eivind Fossum tlf 911 29 562 Odd Steinar Granheim tlf 975 60 167

Tabell: Erstattet sau tatt av rovvilt 2018

	Gaupe	Jerv	Bjørn	Ulv	Ørn	Andre	Sum
Lhmr	1	0	0	6	0	0	22
Øyer	0	124	21	67	0	0	212
Gaus	9	2	13	16	21	3	64
Ant.	2	126	34	89	21	3	298

SKOGBRUK

Kontoutskrift for Skogfond hentes på nett

-Kontoutskrift for skogfond hentes på www.landbruksdirektoratet.no, velg «Se din skogfondskonto».

-Når kontoutskriften for 2019 er klar på nett går det ut et varsel til mottageren via SMS eller e-post. Skogeiere/foretak som har reservert seg mot elektronisk kommunikasjon eller mangler e-post/mobilnummer vil få kontoutskrift i posten.

FAKTA OM SKOGFOND

Skogfond kan brukes til langsiktige investeringer i skogen.

Skogfond er et indirekte tilskudd i form av skattereduksjon og utgiftsføring både ved avsetning på skogfondskonto og ved bruk til en gitt kostnad.

Sett derfor av nok skogfond til de kostnadsbehovene du har i skogen din.

Vil du vite mer om skogfond og hva det kan brukes til sjekk ut www.landbruksdirektoratet.no og Eiendom og skog.

Refusjon av utgifter til langsiktige investeringer i skogen

Faktura som skal dekkes med skogfond – legges inn elektronisk på www.landbruksdirektoratet.no eller leveres landbrukskontoret.

For skogfond via nettet gjelder følgende: Tilgang til skogfondsystemet får du via www.landbruksdirektoratet.no. «Se din skogfondskonto». Faktura må lastes opp for å få refusjon. Om du er usikker på hvilken kode refusjonen skal registreres under kontakt landbrukskontoret. Husk at merverdiavgift (MVA) skal registreres under egne kode.

For fakturaer som leveres Landbrukskontoret gjelder følgende:

-Det må komme klart fram om skogeier har betalt faktura selv og om skogeier ønsker å få refundert beløpet.

-Faktura skal være attestert.

-Fakturaer eldre enn 2018 kan ikke dekkes.

- Sjekk bankkontonummer for ønsket innbetaling fra skogfond.
- Innsendt faktura fra mailadresse tilhørende skogfondskontoer ansees som signert faktura.
- Det må komme klart frem i mailen om beløpet skal tilbakeføres til skogeier eller betales direkte til regningsutsteder fra skogfondskonto.
- Oppgi om mva (ingen skattefordel) skal dekkes av skogfond.

Lønn for eget arbeid

Skjema for rapportering av eget arbeid ligger på kommunens nettsider. Kostnadsnivå for arbeid og innkjøp må ikke overstige tilsvarende kostnader fra entreprenør. Kostnader for eget arbeid skal kontrolleres av landbrukskontoret

For 2019 kan følgende satser for eget arbeid benyttes, med mindre det foreligger dokumentasjon som tilsier et annet kostnadsnivå. Dokumentasjon på unormalt høye kostnader kan være vanskelige terrengforhold, lang gangavstand, spesielt mange ryddetrær pr dekar etc.

Eget arbeid i skogen	Betalingssatser
Nyplanting	kr 2,70
Nyplanting, markber. felt	kr 2,50
Suppleringsplanting	kr 3,50
Lauv- og ugrasrydding, avstandsregulering, pr time	kr 320
Tillegg for ryggståkesprøyte, ryddesag, motorsag, pr time	kr 50
Vegvedl.hold etc. traktor under/over 100 hk, pr time	Kr 600/750

Timesatser bør benyttes i minst mulig omfang, men er en god rettesnor. For ungsogpleie – lauvrydding ligger normalkostnaden på kr 200 – 500 per dekar, avhengig av høyde på ungsogogen og antall ryddetrær.

Tilskudd i 2019

Søknad om tilskuddet gjøres samtidig med registrering av refusjon av skogfond, ved å hake av for <<Ønsker Tilskudd>>. Frist for å

levere inn dokumenterte kostnader på tilskudds-berettigede tiltak er 1.desember 2019.

Tiltak som er berettiget tilskudd:

- Markberedning (30 %)
- Ungskogpleie (30 %)
- Suppleringsplanting (40 %)
- Tettere planting (prosentats avhengig av mengde planter og kostnad)
- Gjødsling av skog
- Oppgradering av skogsilveg (skogandelen i veggen)

Planting

I Forskriften som gir skogeier plikt til å få i gang ny skog etter hogst står det tilrådd plantetall for ulike boniteter og treslag. Innen disse rammene anbefaler landbrukskontoret følgende plantetall for gran:

Bonitet	Planter/daa	Avstand
20 og høyere	250	2,0 m
17	230	2,1 m
14	210	2,20 m
11	160	2,50 m
8 og lavere	130	2,8 m

Vilkår for tilskudd til tettere planting

Krav til minimum utplantingstall for tilskudd til tettere planting pr daa (gjelder alle treslag).

Bonitet	Minimumskrav* til planteantall pr dekar uten markberedning	Intervall for plantetall som utløser tilskudd ved planting på markberedt felt
26	220	198-248
23	220	198-248
20	200	180-230
17	180	162-212
14	160	144-194
11	130	117-167
8	100	90-140

*Minimumsantall som utløser tilskudd (inntil 50 planter pr. daa etter oppfylt min.krav)

Søknad om tilskudd sendes til kommunen så snart som mulig etter at tiltaket er avsluttet. Det må foreligge regning/faktura som dokumenterer utført nyplanting av tilstrekkelig antall planter pr felt. Areal, bonitet og plantetall pr felt må oppgis,

sammen med kartutsnitt som viser avgrensingen av det aktuelle plantefeltet. Frist for å levere søknad til kommunen var for 2018, 1. august for arbeid utført i annet kvartal, og 7. november for arbeid utført i tredje kvartal.

Tilskudd til supplering i plantefelt

Årlig utfører Landbrukskontoret en pålagt kontroll av omlag 10 % av hogstarealet i regionen. Resultatet viser at det er behov for supplering på mange plantefelt. I 2019 blir det gitt 40 % tilskudd til kostnadene ved suppleringsplanting.

Taubane

Tilskuddssatsen for drift med taubane i 2019 blir meldt så snart de er fastsatt. Det må gis forhåndstilsagn før oppstart av drift med taubane. Ta kontakt med landbrukskontoret eller entreprenør for mer informasjon. I 2018 var satsen kr 90/m³. Forutsetningen for tilskudd er at søknad om drift er behandlet etter naturmangfoldloven og kulturminneloven. I tillegg skal driften vurderes opp mot risiko for snøskred og ras.

Tilskudd til klimatiltak

Over statsbudsjettet har det de to siste årene vært bevilget penger til klimatiltak.

Det har blitt gitt tilskudd til tettere planting (nyplanting og supplering) og gjødsling i skog. Landbruksdirektoratet har ikke gitt endelig klarsignal for at ordningen fortsetter på samme måte i 2019. Landbrukskontoret vil sende ut info via e-post/ på nettet når vi vet mer.

Skogsveger

All graving som ønskes dekket med skogfond skal være omsøkt. Det er meldeplikt for all nybygging og opprusting av skogsveger som fører til graving eller fylling utover tidligere vegtrase. Det gjelder også driftsveger og traktorveger, med skjæring/fylling på over 1 meter som graves på strekninger lenger enn 150 meter eller areal over 450 m². Søknad sendes landbrukskontoret på eget skjema.

Fylkesmannen i Oppland forvalter tilskudd til skogsvegbygging. Det kan søkes tilskudd til nybygging, opprusting og punktutbedring av skogsbilveger med en byggekostnad på kr 50 000 eller mer. Søknader sendes inn forløpende.

Punktutbedringer som ikke er vedlikehold, men en reell klasseheving av vegen på enkelte punkt, kan også være tilskuddsberettiget. Eksempler på dette kan være pigging av grøft og utskifting av stikkrenner for å oppjustere dimensjon. Tilskudd må søkes før tiltaket gjennomføres. Kontakt landbrukskontoret.

Investering i ungslogen er lønnsomt.

Pleid skog har normalt større sagtømmerandel ved slutthogst.

I kombinasjon med bruk av skogfond og tilskudd vil dette gjøre investeringen meget

lønnsom for skogeier!

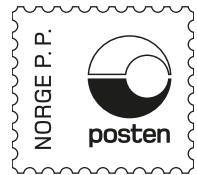
Sjekk ut skogfondskalkulatoren

www.skoqfond.no

Oppstart av områdetakster i 2019 for Øyer og Gausdal

Det vil i 2019 bli startet opp arbeid med å utarbeide nye skogbruksplaner for skogeiere i Øyer og Gausdal. Skogbruksplanene vil ferdigstilles i 2021, men bestilling av plan må gjøres høsten 2019.

Det gis 50 % statstilskudd til kjøp av plan og skogfond kan benyttes på resterende 50 % av kostnaden. Pris vil variere med areal på eiendommen. Nye planer vil være basert på laserscanning samt flyfoto av skogen som gir større nøyaktighet for volumberegninger enn takster basert kun på flyfoto. Førrige gang det ble utarbeidet skogbruksplaner i Øyer og Gausdal var dette kun basert på flyfoto.

SØKNADSFRISTER

PRODUKSJONSTILSKUDD OG

AVLØSERTILSKUDD I JORDBRUKET

Søknadsfrister 15.mars og 15.oktober.

REGIONALE MILJØTILSKUDD I JORDBRUKET

Søknadsfrist 15. oktober.

TILSKUDD TIL ORGANISERT BEITEBRUK

Søknadsfrist 1.nov.

TILSKUDD TIL INVESTERINGSTILTAK I

BEITEOMRÅDER: Søknadsfrist 1.mars.

TILSKUDD TIL AVLØSNING VED SJKUDOM

Søknadsfrist: 1 år etter siste avløste dag.

TILSKUDD TIL SPESIELLE MILJØTILTAK I LANDBRUKET (SMIL)

Søknadsfrist 15. mars.

SØKNAD OM TIDLIGPENSIJON TIL JORDBRUKERE

Ingen søknadsfrist. Løpende saksbehandling.

SØKNAD OM GODKJENNING AV PLAN FOR NYDYR KING

Søknadsfrist senest 12 uker før anleggsstart.
Ferdig oppdyrket areal må godkjennes før det kan omsøkes for arealtilskudd. Frist for å melde inn nydyrket areal er 1. august.

INNMELDING AV NYTT INNMARKSBEITE

Nye innmarksbeiter må godkjennes før de kan omsøkes for arealtilskudd. Frist for å melde inn nytt innmarksbeite er 1.juni.

IBU-MIDLER TIL TRADISJONELT JORD- OG HAGEBRUK OG BYGDENÆRING

Ingen søknadsfrist. Løpende saksbehandling.

LÅN I INNOVASJON NORGE

Ingen søknadsfrist. Løpende saksbehandling.

LEIE AV MJØLKEKVOTE

Frist 1.oktober.

KJØP AV MJØLKEKVOTE

Frist for kjøp av melkekvote: 1.oktober.

ERSTATNING - AVLINGSSKADE

Søknadsfrist 31. oktober.

NÆRINGSFONDET I GAUSDAL

Løpende saksbehandling.

FORPAKTNINGSKONTRAKTER

Forpaktningkontrakt skal legges fram for godkjenning av kommunen innen én måned etter at forpaktningen er tiltrådt.

KOMMUNALE VILTFONDSDIDLER, VILT OG FISKESTELLMIDLER I GAUSDAL: 15. desember.

TILSKUDD TIL VILTFORMÅL – MIDLER OVER MD-BUDSJETTET: Frist 15. januar.

TILSKUDD FOR Å ANSETTE UNGDOM I GAUSDAL I SOMMERJOBB:

Søknadsfrist 1. mai.

ERSTATNING FOR ROVDYRSKADER PÅ HUSDYR

Søknad sendes via www.rovviltportalen.no
Søknadsfrist 1. november.

NORSK KULTURMINNEFOND PÅ RØROS

Søknadsfrist 1.november.

REGISTRERING/UTBETALING AV SKOGFOND

Send inn oppgave innen 1. desember.

BYGGING AV LANDBRUKSVEGER/ MELDING OM HOGST I VERNSKOG

Frist: 4 uker før anleggsstart.

TILSKUDD TIL BYGGING AV SKOGSBILVEGER

Søk innen 1.mars.

ANDRE TILSKUDD TIL NÆRINGS- OG MILJØTILTAK I SKOGBRUKET

Løpende behandling fram til 1. desember.

Bilag vi mottar senere kan en ikke regne med å få tilskudd for i år.